

USTAWA o WSPIERANIU RODZINY i SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej – art. 93

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawcze (powiat);
- 2) regionalne placówki opiekuńczo-wychowawcze (samorząd województwa);
- 3) interwencyjne ośrodki preadopcyjne (samorząd województwa).

Typy placówki opiekuńczo-wychowawczej: - art. 101, 102

- 1) socjalizacyjny;
- 2) interwencyjny,
- 3) specjalistyczno-terapeutyczny,
- 4) rodzinny

Placówka opiekuńczo-wychowawcza może łączyć zadania placówek jw. oprócz typu rodzinnego

Typ placówki określa jej regulamin.

Placówka typu rodzinnego:

- 1) wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się;
  - 2) umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu;
- współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy i asystentem rodziny.

Placówka typu interwencyjnego:

- 1) sprawuje doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej – na podstawie orzeczenia sądu, doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców lub w przypadku zastosowania art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Art.104 –

W placówce typu interwencyjnego może zostać wyodrębniona część organizacyjna dysponująca bazą noclegową i zapewniająca opiekę wychowawczą, czynna przez całą dobę, wykorzystywana w sytuacjach kryzysowych, kiedy dziecko lub rodzina musi czasowo uzyskać schronienie (za opłatą – Rada Powiatu określi warunki opłaty)

Art.105 –

Placówka typu specjalistyczno-terapeutycznego sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach:

- 1) z orzeczeniem o niepełnosprawności,
- 2) wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii,
- 3) wymagającym opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.

Uwaga:
**w ustawie nie ma mowy o zadaniach placówki
typu socjalizacyjnego**

Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna:

Umieszcza się dzieci , które wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji;

Interwencyjny ośrodek preadopcyjny:

Umieszcza się dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą być umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej

Liczba dzieci w placówkach:

1. Typu socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno-terapeutycznego – nie więcej niż **14 dzieci** oraz osób, które osiągnęły pełnoletność;
2. Typu rodzinnego - nie więcej niż **8 dzieci** oraz osób, które osiągnęły pełnoletność;
3. Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutycznego – nie więcej niż **30 dzieci,**
4. Interwencyjny ośrodek preadopcyjny – nie więcej niż **20 dzieci**

W jednym budynku może mieścić się jedna placówka, chyba że zapewni się odrębność lokali.

Wiek dzieci w placówkach:

1. W placówkach typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia.
2. Umieszczenie poniżej 10 roku życia tylko w wyjątkowych przypadkach np. rodzeństwo

Przepisy przejściowe:

1. Liczba dzieci w placówkach typu socjalizacyjnego, interwencyjnego oraz regionalnych placówkach, w okresie 9 lat od dnia wejścia w życie ustawy nie może być wyższa niż 30. (tzn. do końca 2020 roku) – art.230
2. W placówkach jw., w okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy mogą być umieszczane dzieci powyżej 7 roku życia(tzn. do końca 2015 roku) – art.231
3. W placówkach jw., w okresie od 1 stycznia 2015 do dnia 31 grudnia 2019 mogą przebywać dzieci powyżej 7 roku życia.
Po upływie tego okresu w placówkach mogą przebywać dzieci powyżej 10 roku życia.
4. Kartę Nauczyciela w placówkach stosuje się przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy. Po upływie tego okresu osoby zatrudnione na podstawie KN stają się pracownikami samorządowymi.

Centrum administracyjne:

Starosta może zapewnić wspólną obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną prowadzonych placówek opiekuńczo-wychowawczych, w szczególności tworząc centra administracyjne do obsługi tych placówek lub zlecić realizację tego zadania na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych, w zakresie wykonywanych zadań, można zatrudniać pedagoga, psychologa, terapeutę

- 1. Na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej** zezwolenie wydaje wojewoda na czas nieokreślony, po spełnieniu wymagań określonych w art. 106 ust.4. Po uzyskaniu zezwolenia placówka podlega wpisowi do rejestru placówek.
- 2. Nie można zlikwidować** placówki bez zgody wojewody.
- 3. Wojewoda sprawuje nadzór** nad działalnością placówek.

Ważne

W art. 112 ustawy o pomocy społecznej ust.8 otrzymuje brzmienie: Starosta przy pomocy PCPR sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej.

Oznacza to, że PCPR nie sprawuje nadzoru nad placówkami

O czym dyrektorzy placówek powinni pamiętać, w związku z ustawą?

1. Dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego (obecnego rodzinnego domu dziecka) może złożyć wniosek o przekształcenie w rodzinny dom dziecka – jeżeli zrobi to terminie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy, starosta zobowiązany jest do podpisania stosownej umowy z dyrektorem – art.229 ust.6.
2. Dokonać zmiany regulaminu organizacyjnego i statutu placówki pod kątem typu i liczby dzieci.
3. Poinformować wychowawców pracujących na podstawie KN o czekających ich zmianach tj. za 2 lata od dnia wejścia w życie ustawy stają się pracownikami samorządowymi .

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej → placówka opiekuńczo-wychowawcza

1. Na wniosek dyrektora placówki, po zasięgnięciu opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, oraz pcpr, starosta może przenieść dziecko do innej placówki tego samego typu.
2. W placówce opiekuńczo-wychowawczej zespół ds. okresowej oceny dziecka, ocenia sytuację umieszczonego dziecka. W skład zespołu wchodzi m.in. przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.
3. W placówce typu rodzinnego oceny sytuacji dziecka dokonuje dyrektor w porozumieniu z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.
Organizator wspiera dyrektora placówki typu rodzinnego w sporządzeniu planu pomocy dziecku.
4. Przekazywanie danych do sprawozdań.

Uwaga: W zespole ds. okresowej oceny dziecka udział bierze asystent rodziny !!!!

Wybrane odpowiedzi MPiPS na pytania związane z ustawą:

Czy zespół do spraw pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 76 ust. 2, może również pełnić zadania związane z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi?

- Zespół do spraw pieczy zastępczej wykonuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Intencją ustawodawcy było oddzielenie zadań związanych z rodzinną pieczą zastępczą od innych zadań pcpr. Z tego względu zespół nie może wykonywać zadań związanych z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

Liczba dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Ustawa zakłada, że ww. placówce umieścić będzie można nie więcej niż 8 dzieci. Ustawa nie przewiduje w tym zakresie żadnego wyjątku.

Odpowiedzi MPiPS na pytania związane z ustawą

<http://www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/opieka-zastepcza-nad-dzieckiem/komunikaty/>.

Dziękuję za uwagę

Iwona Romanowska

